

Stav otevření knihoven

(k 30. 4. 2020)

Zpracoval: Vít Richter na základě zpráv metodiček a metodiků z jednotlivých krajů

Veřejné knihovny v České republice se otevírají veřejnosti velmi rychle. V některých krajích (Vysočina, Pardubický kraj, Jihomoravský kraj) se procento otevřených knihoven již pohybuje v rozmezí 70 až 80 %. V průběhu následujícího týdne od 4. 5. už bude otevřena většina knihoven. Veřejnost a návštěvníci knihoven vnímají otevření knihoven jako velmi pozitivní čin. O otevřené knihovny byl ze strany veřejnosti velký zájem, proto musely některé knihovny zpočátku regulovat přístup návštěvníků. Provoz některých knihoven kontrolovali hygienikové. Nebyly zaznamenány žádné problémy – knihovny i jejich návštěvníci dodržují nastavená pravidla.

Hlavní důvody pro neotevření knihovny

- nedostatek ochranných prostředků
- personální kapacita – nemoc, OČR ošetřování
- malování, rekonstrukce knihovny
- revize a aktualizace fondu
- velikost knihovny
- rozhodnutí provozovatele knihovny.

Situace v jednotlivých krajích

Jihočeský kraj

Profesionální knihovny Jihočeského kraje (80) budou otevřeny takto:

- 25 knihoven otevřelo tento týden
- 31 knihoven plánuje otevřít příští týden
- 4 knihovny mají rozdělané revize, stěhování nebo rekonstrukce, takže otevrou po 11. květnu
- 20 knihoven nedalo žádnou informaci na web ani facebook, takže nevíme.

Jihomoravský kraj

Máme to různé případ od případu v jednotlivých regionech, někde je a bude v tomto týdnu v provozu 70 % knihoven (profi i neprofi), někde je to nyní "jen polovina" a někde dokonce z důvodu chybějící dezinfekce a rukavic nebo hledajících prostor pro karanténu fondu ještě méně.

Samozřejmě s omezenou, upravenou výpůjční dobou a upravenými poskytovanými službami.

A další důvody pro zavření knihoven nyní jsou: knihovnice maminky s dětmi doma na OČR, nemocná knihovnice, probíhající malování, revize fondu, nebo že "se nevyjádřil zřizovatel".

Karlovarský kraj

V karlovarském kraji jsou krom 4 (2 rekonstruují, 2 se připravují na otevření) všechny prof. knihovny otevřené (30).

O neprof. knihovnách nemáme ucelené informace, všechny obdržely pokyny, jak se zařídit při otevření knihovny, s některými jsme telefonicky konzultovali.

Královehradecký kraj

K 30. 4. mělo otevřeno 50 % profesionálních knihoven, od 4. 5. cca 80 % knihoven.

V Královéhradeckém kraji jsou k 11. 5. 2020 téměř všechny profesionální knihovny otevřené, provoz zatím neobnovila Městská knihovna Broumov (rekonstrukce podlah, plánový termín otevření 25. 5.) a Místní knihovna Častolovice (podle nařízení zřizovatele, termín otevření 18. 5.).

Všechny knihovny své služby přizpůsobují hygienickým pravidlům, řada knihoven zkrátila a upravila otevírací dobu, určila otevírací hodiny pro seniory, omezila počet osob, které mohou do čtenářských prostor najednou. V některých knihovnách zůstalo půjčování přes okénko, rozvážková služba nebo povinnost se k návštěvě knihovny objednat. Nedostupné zůstávají prezenční služby, internetová místa, kopírování, nekonají se akce. Dokumenty se vracejí do biblioboxů.

Liberecký kraj

V týdnu od 27. 4. se otevírá 64% všech knihoven (profesionálních i neprofesionálních), velká část ostatních bude následovat příští týden.

Hlavní důvody, proč knihovny nemohou otevřít, jsou veskrze stejné jako v ostatních krajích – knihovnice jsou na OČR, zaměstnané ve zdravotnictví, či v seniorském věku; revize či probírka fondu; úpravy prostor knihoven; nedostatek ochranných pomůcek.

Knihovny otvírají veskrze v omezeném režimu, se zkrácenou otevírací dobou a poskytují spíše jen výpůjční služby.

Moravskoslezský kraj

Tento týden otevřelo cca 30 % knihoven, spíše středních a menších. Příští týden otvírají další a jen pár zůstalo na týden od 11. května.

Drobné problémy nastaly v knihovnách, kde je knihovnice matka na OČR.

Olomoucký kraj

Pověřené knihovny v našem kraji otevřely buď hned 27. 4., nebo otvírají dnes. Stejně tak větší část ostatních profesionálních knihoven bude mít do konce týdne otevřeno, několik (menší počet) chystá zahájit provoz 4. 5. U malých knihoven moc není jak ověřit situaci, zdaleka ne všechny aktualizují své webové stránky. Ale před chvílí přišla zpráva z jedné pověřené knihovny, že tento týden poběží v příslušném regionu všechny. Odhadujeme, že tento týden se otevře možná i 50 % knihoven, možná i víc. VKOL se chystá otevřít 4. 5.

Praha

Městská knihovna v Praze otevírá většinu svých poboček 4. 5. 2020. Do konce tohoto týdne otevřelo v Praze cca 30 % veřejných knihoven. Ostatní otvírají stejně jako MKP v pondělí 4. 5., několik málo později.

Hlavními důvody pro pozdější otevření jsou revize, malování, úpravy interiérů atd. Některé knihovny nyní nemohou otevřít, protože jsou součástí domovů pro seniory, případně jsou umístěny v kulturních nebo obchodních centrech.

Většina knihoven má omezené otevírací doby a poskytují pouze výpůjční služby. Někde umožňují pouze vracení a výdej knih na objednávku.

Pardubický kraj

Knihovny v Pardubickém kraji skoro všechny otvírají tento nebo příští týden. Důvody k odložení otevření knihovny pro veřejnost jsou: revize, malování, menší rekonstrukce, OČR, popř. obava z nákazy knihovnice v seniorském věku. Dvě profesionální knihovny budou otvírat až na přelomu května a června z důvodu stěhování do jiných prostor.

Během pátku a pondělí dopoledne jsme obvolávali a informovali všechny knihovnice a zřizovatele ohledně možnosti otevřít knihovnu již tento týden. Někteří o této možnosti ani nevěděli, jiní se prý rozhodnou po konzultaci s knihovnicí.

Během příštího týdne budeme dávat dohromady přehled pro krajský úřad, kdy které knihovny otvírají. Budeme mít tedy přesná čísla, která pak mohou poslat.

Plzeňský kraj

V Plzeňském kraji se podle mého zjištění k 27. 4., případně v průběhu tohoto týdne, otevřelo 43 % profesionálních veřejných knihoven. U neprofesionálních knihoven vím o 16 otevřených. Převážná většina ostatních odkládá termín zahájení provozu v nouzovém režimu na 4. 5. a později. Důvodem je zejména potřeba zajistit dostatečné množství dezinfekčních a hygienických prostředků a stanovit přesné pracovní postupy k bezpečnému provozování základních služeb.

Středočeský kraj

Ve Středočeském kraji se otevírá tento týden cca 25–30 % knihoven. Větší vlna otevírání bude následovat od příštího týdne. Důvody jsou obdobné jako jinde - nedostatek hygienických a dezinfekčních prostředků, rozjetá aktualizace fondu, problémy s personálním zajištěním v některých knihovnách (OČR nebo knihovníci vyššího věku) apod. Téměř všechny knihovny jedou v nějakém nouzovém režimu – hlavně omezení výpůjční doby.

Ústecký kraj

V Ústeckém kraji se tento týden otevírá zhruba 43 % knihoven. Další mají v plánu otevírat od příštího týdne, případně od 11. 5. 2020, některé neotevřou do odvolání. Z některých knihoven odpověď nemám.

Většina knihoven bude do odvolání fungovat v omezeném režimu (omezení v otevírací době, omezení pohybu ve volném výběru atp.). Důvodem pro otevření od příštího týdne a později je materiální a personální zajištění provozu, probíhající rekonstrukce či revize a další "rozjeté" činnosti, zajištění bezpečnosti (nákup a hlavně dodání preventivních prostředků). U menších knihoven je většinou důvodem pozdějšího otevření (případně toho, že neotevřou vůbec) rozhodnutí zřizovatele knihovny, nemoc či věk knihovnice, v některých obcích souhra více okolností (včetně zajištění bezpečnosti dle nařízení a finančních nákladů).

Vysočina

I přes rychlý sled událostí bude v Kraji Vysočina do konce týdne otevřeno cca 80 % knihoven. Zbytek má knihovnici na OČR nebo obec nestihla zajistit ochranné pomůcky, některé knihovny jsou v rekonstrukci či dělají revizi. Tam, kde to bylo aspoň trochu možné, knihovníci otevřeli.

Zlínský kraj

Pokud jde o **profesionální knihovny**, tak ve **Zlínském kraji** je to takto:

- tento týden otevírá 65 % knihoven
- od 4. 5. 20 %
- později 15 % (revize, rekonstrukce, místní pandemie, ...)

Knihovny mají většinou upravenou výpůjční dobu a omezené služby.

U neprofesionálních knihoven nevíme, odhadem dle webů a facebooků minimálně 50 % otevřelo tento týden.